

הרב משה סופר
(החת"ם סופר)
(1762 - 1839)

תנועות וזרמים דתיים במאות 19 ו-20

התגובה לרפורמה ולמודרנה - תנועת האורתודוקסיה

משמעות השם: _____ **תקופה:** סוף המאה ה-18 ותחילת המאה ה-19.

רקע: בסוף המאה ה-18 נאבקו רבנים בתנועת ההשכלה, אולם בתחילת המאה ה-19 זרם האורתודוקסיה התגבש כהתנגדות ל"תיקונים" המוקדמים של הרפורמים.

מטרה: שמירה על היהדות המסורתית, מקומם הבלתי מעורער של התורה, המצוות וא"י ביהדות.

רבי משה סופר - החת"ם סופר

מגורים מקום מגורים: _____

יחסו לחכמות חיצוניות (לימודי חול): _____

יחסו לפריצת גדרי המסורת ולתנועת הרפורמה: _____

הציון מעל קברו של החת"ם סופר בסלובקיה

"חדש אסור מן התורה"

משמעות המושג המקורי: _____

משמעותו בהשאלה: _____

יחסו לשינויים שביצעו הרפורמים בסדרי בית הכנסת והתפילה: _____

יחסו לאמנציפציה: _____

יחסו לתנועת ההשכלה בדורו: _____

יחסו להתערות בחברה הכללית: _____

יחסו לא"י ולעובדי אדמתה: _____

לסיכום - עמדתה של האורתודוקסיה בהנהגת החת"ם סופר לגבי המודרנה: _____

על פי עמוד 228 למעלה בספר - במה באה לידי ביטוי ההקצנה של אחדים מתלמידיו של החת"ם סופר, בעלי שיטת ה"אולטרא אורתודוקסיה"?

והנה משהו מעניין..

במהלך מלחמת העולם השנייה כאשר החלו הנאצים להרוס את בית הקברות בו היה קברו של החת"ם סופר, החל משה אריה ליב ווטיץ, סוחר ותלמיד חכם, לנהל איתם משא ומתן ושיחד אותם בכמות רבה של זהב, על מנת למנוע את המשך ההרס ולהציל את חלקת הרבנים שבה קבור החת"ם סופר. לזכר פועלו, הוצב לוח הנצחה בסמוך לציונו של החת"ם סופר ובו נכתב: "במקום קדוש זה יוחק לעד זכרו הטוב וזכר צדקותיו ומעשיו הכבירים של... הרב משה אריה ליב הי"ד... וואטיץ.. אשר בשנות הזעם מסר את נפשו... והשקיע את כל הונו ואונו להצלת ציון קודשו ומקום מנוחתו של מרנא ורבנא החת"ם סופר זי"ע ואתו עמו יתר הקדושים אשר בארץ המה הטמונים בחלקה זו מידיהם הטמאות של הזדים הארורים ימ"ש".